# HelseOmsorg21-rådet, referat møte 4/2026

| **Dato** | **Sted** |
|---|---|
| mandag 1. oktober 2026 | Forskningsrådets lokaler |
| KL. 10 - 15 | Drammensveien 288 |

| | |
|---|---|
| **Til stede** | Lisbeth Sommervoll, Vestre Viken HF<br>Arild Kristensen, Norway Health Tech<br>Bjarte Bye Løfaldli, Kristiansund kommune<br>Esperanza Diaz, Universitetet i Bergen<br>Leif Rune Skymoen, Legemiddelindustriforeningen<br>Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon<br>Mari Trommald, Kommunesektorens organisasjon<br>Marta Ebbing, Helse Bergen<br>Morten Bøhmer Strøm, UiT<br>Tarje Bjørgum, Abelia<br>Toril Hernes, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet<br><br>Observatører (digitalt)<br>Maiken Engelstad<br>Tone Hee Åker, HOD, sak 42/4/2006<br>Haakon Kobbenes, KD<br>Simic Mihailo KD, sak 43/4/2026<br>Finn-Hugo Markussen, KD, sak 43/4/2026<br>Gørill Kristiansen, KD, sak 43/4/2026 |
| **Forfall** | Guri Rørtveit, Folkehelseinstituttet<br>Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen<br>Marte Kvittum Tangen, fastlege, Tynset<br>Per Olav Østbyhaug, St. Olavs hospital |
| **Til stede fra Sekretariatet/ Forskningsrådet** | Henrietta Blankson<br>Tine Thorbjørnsen<br>Line Tangerås<br>Karianne Solaas<br>Ole Johan Borge, deler av møtet |

| | |
|---|---|
| **Sak 37/4/2026** | **Godkjenning av innkalling og saksliste** |
| | Tre saker ble meldt til eventuelt; innovativt beredskap, statsbudsjett for 2027 og innspillsmuligheter til langtidsplanen for forskning og innovasjon. |
| Vedtak | *Innkalling og saksliste godkjennes.* |
| **Sak 38/4/2026** | **Spørsmål om habilitet** |
| | Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte. |
| Vedtak | *Det er ikke knyttet inhabilitet til sakene på rådsmøtet.* |
| **Sak 39/4/2026** | **Godkjenning av referat fra møte 3/2026** |
| | Det fremlagte referatet var oppdatert med innspillene som kom til merknadsfristen. |
| Vedtak | *Referatet godkjennes.* |
| **Sak 40/4/2026** | **HelseOmsorg21-rådets handlingsrom** |
| | Rådet drøftet hvordan det kan arbeide mer strategisk og bruke handlingsrommet bedre. Det var støtte til å gi færre og tydeligere råd, prioritere noen få strategiske områder og følge dem opp over tid. Rådet bør være mer proaktivt, eksempelvis utvikle policynotater uavhengig av høringsløp, komme tidlig inn i politiske prosesser og bruke sammensetningen på tvers av sektorer til å løfte utfordringer som enkeltaktører ikke kan løse alene. Samtidig vil rådet fortsette å svare på høringer, det er også ønsket av departementene. Skalering og spredning av kunnskap og løsninger ble trukket fram som en sentral systemutfordring og det er viktig at rådet bidrar til at en beveger seg fra problembeskrivelser og over til å finne løsninger. Det ble også pekt på behovet for tettere dialog med departementene og politisk ledelse, en enklere arbeidsform for høringer og rom for å synliggjøre ulike syn når rådet ikke er samlet. |
| | Rådsmedlemmene var videre opptatt å prioritere riktig, både i saker de engasjerer seg i og i hvordan rådet skal profileres. Det ble bl.a. pekt på at det er mange møteplasser og at det kan være mer hensiktsmessig å koble seg på andres arrangementer enn å arrangere egne. |
| | Rådet vil i senere møte konkretisere de strategiske områdene som det skal følge opp over tid. |
| Vedtak | *Rådet ber sekretariatet følge opp saken med utgangspunkt i diskusjonen i møtet, og legge til rette for en mer strategisk og systematisk bruk av rådets handlingsrom i det videre arbeidet.* |

| | |
|---|---|
| **Sak 41/4/2026** | **Oppfølging av meldinger og strategier** |
| | Rådet støttet at det utarbeides et kort og strategisk høringsinnspill til *forslag til lov- og forskriftsendringer om nasjonale e-helseløsninger, behandling av helseopplysninger og smittevern m.m*. Medlemmene ble bedt om å sende inn prioriterte synspunkter til sekretariatet, som vil utarbeide et utkast til behandling i neste møte.<br><br>Rådet ønsker også å komme tidlig inn i arbeidet med ny langtidsplan for forskning og innovasjon, og ba sekretariatet følge opp tidsplanen og muligheten for en orientering fra ansvarlig departement.<br><br>Innspill til nasjonal strategi for kvanteteknologi ble behandlet som egen sak (se sak 43/472026). |
| Vedtak | *Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken i tråd med innspillene på møtet.* |

| | |
|---|---|
| **Sak 42/4/2026** | **Kunnskapsstøttesystem for og med kommunene** |
| | Maria Bjørk, forsker og konstituert avdelingsdirektør fra Folkehelseinstituttet (FHI) presenterte deres arbeid med kunnskapsstøttesystem for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er et oppdrag de har fått fra regjeringen og er en oppfølging av tiltak foreslått i Meld. St. 21 (2024-2025) Helse for alle Rettferdig prioritering i vår felles helsetjeneste.<br><br>Kommunale tiltak er ofte komplekse, og det er vanskelig å prioritere mellom tiltak. Kunnskapen om effekten av tiltak er fragmentert, lite tilgjengelig og det er vanskelig å vurdere kvalitet. Det er også vanskelig å vite hvilke kunnskapsbehov den enkelte kommune har fordi de er så forskjellige.<br><br>FHI skal gjennom oppdraget gjøre kommunene i stand til å gjøre mini-metodevurderinger av egne tiltak, hjelpe dem med arbeidet, og tilgjengeliggjøre resultater for spredning.<br><br>I diskusjonen ble det lagt vekt på at kunnskapen må være lett å finne, forstå og bruke, og at systemet må henge godt sammen med eksisterende strukturer som kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) og helsefellesskapene. Brukernes og leverandørenes perspektiver må tas med. Mini-metodevurderinger kan være nyttige, men må tilpasses ulike typer tiltak, blant annet digitale løsninger, og kvalitetssikres på en enkel måte. Rådet understreket også behovet for bedre samordning mellom nasjonale aktører, deling av vurderinger og mer strukturert informasjon om nytte, kostnader og erfaringer. |
| Vedtak | *HelseOmsorg21-rådet tar orienteringen til etterretning. Rådet ber om at innspillene fra diskusjonen tas med i det videre arbeidet til FHI.* |

| | |
|---|---|
| **Sak 43/4/2026** | **Kvanteteknologi – potensiale innenfor helsefeltet** |
| | Renate Grüner, forskningsdirektør Helse Vest RHF, og Justas Zalieckas, forsker UiB, ga rådet en kort innføring i kvanteteknologi og mulige bruksområder innenfor helse. De fremholdt at vi har veldig gode grunnforskningsmiljøer i Norge, og det er gode samarbeid innenfor medisin og kliniske problemstillinger. |
| | Kvantesensorer og diagnostikk ble trukket fram som områder der Norge har sterke fagmiljøer og muligheter på kortere sikt for å hevde seg internasjonalt. Samtidig er mye av teknologien fortsatt på grunnforskningsnivå, og veien til klinisk bruk kan være lang. Rådet pekte på behovet for samarbeid mellom grunnforskning, helse- og omsorgstjenesten og næringslivet, samt kobling til eksisterende forskningsinfrastruktur. Datasikkerhet, kompetanse, ressursbruk, etikk og risiko for overdiagnostikk og overbehandling må vurderes tidlig. |
| | Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ønsker innspill til den nasjonale strategien for kvanteteknologi og rådsmedlemmene ble invitert til å sende inn innspill som sekretariatet samler og sender inn. Innspillet blir ikke konsensusbasert grunnet kort tidsfrist. |
| Vedtak | *Rådet ber Kunnskapsdepartementet ta med seg innspillene som kom frem i møtet i det videre arbeidet med strategien.* |

| | |
|---|---|
| **Sak 44/4/2026** | **Markering av HelseOmsorg21-monitoren 10 år** |
| | Rådet drøftet hvordan tiårsjubileet kan brukes til å vise verdien av monitoren og samtidig vurdere behovene framover. Det ble blant annet etterlyst tydeligere målgruppe, økt brukervennlighet og bedre koblinger til andre datakilder. Rådet ønsket også større oppmerksomhet rundt hva forskning og innovasjon faktisk fører til i helse- og omsorgstjenestene og i samfunnet. I forbindelse med planleggingen av jubileumsmarkeringen bør monitorens innhold og anvendelsesområder vurderes nærmere. En mindre arbeidsgruppe bidrar i oppfølgingen. |
| Vedtak | *Rådet ber sekretariatet følge opp saken med utgangspunkt i diskusjonen i møtet, og etablere en mindre arbeidsgruppe med representanter fra rådet som kan bidra i den videre programplanleggingen og gi innspill til videreutvikling av monitoren.* |

| | |
|---|---|
| **Sak 45/4/2026** | **Orienteringer** |
| | Leif Rune Skymoen orienterte om Most-Favored Nation-prising på legemidler, se vedlagte presentasjon. Dette kan få store konsekvenser for Norge. Saken tas eventuelt opp på et senere møte for dypere diskusjon. |
| | Det var ikke supplerende kommentarer til de andre orienteringssakene i møtet. |

*Tas til orientering*

Vedtak

---

**Sak 46/4/2026** **Eventuelt**

Rådet pekte på beredskap som et mulig tema for videre arbeid.

Statsbudsjettet for 2027 blir lagt frem 7. oktober. Rådsmedlemmene ble oppfordret til å komme med innspill til aktuelle høringsinnspill fra rådet til statsbudsjettet. Rådet ønsker å spille inn til statsbudsjettet, men avventer hvilken form man ønsker å benytte (skriftlig og evt. søke om muntlig deltakelse

Rådet ønsker å gi innspill til regjeringens arbeid med ny langtidsplan for forskning og innovasjon. Sekretariatet vil undersøke tidsperspektivet for innspillsprosessen for å beslutte om saken skal følges opp på rådsmøte i november eller etter jul.

*Intet.*

Vedtak

---

**Sak 47/4/2026** **Evaluering av møtet**

Vedtak *Intet.*